

tehdaž nebylo naložilo obdobně jako se zevnějším nepřítelem a důsledně není proto závady proti použití předpisů § 1 lit. a), b), zákona ze dne 18. srpna 1918, čís. 317 ř. zák.

Čís. 1933.

Zákon ze dne 18. srpna 1918, čís. 317 ř. zák. o povinnosti státu nahraditi škodu za bezprávná poškození civilních osob za nynější války.

Manžel může se domáhati náhrady škody pro usmrcení manželky pouze tehdy, pokud smrtí manželky ušlo mu výživné, k jehož plnění byla manželka zavázána.

(Rozh. ze dne 19. října 1922, Bc II 3/22.)

Při srážce vojska s obyvatelstvem v M., jejíž průběh jest vylíčen v předchozím rozhodnutí, byla usmrcena manželka žalobce. Žalobu jeho o náhradu škody, jež prý mu vzešla tím, že následkem usmrcení manželky, která před tím domácnost vedla sama, dceru opatrovala a ho obsluhovala, je nucen si držeti k vedení domácnosti placenou hospodyni, procesní soud první stolice (vrchní zemský soud) neuznal co do důvodu po právu a uvedl v otázce, o niž tu jde, v důvodech: Žalobní nárok není co do důvodu oprávněn a to především z důvodu, že žalobce, jenž sám na těle poraněn nebyl a požaduje odškodnění pouze za smrtelné poranění své manželky, dle odstavce třetího zákona nároku na odškodnění požadovaného způsobu vůbec nemá. Jako manžel usmrcené mohl by nárok na odškodnění dle zákona ze dne 18. srpna 1918, čís. 317 ř. zák. jen tak dalece uplatňovati, pokud mu smrtí manželčinou ušla výživa, k jejímuž poskytování zemřelá byla povinna. Žalobce, jenž ani netvrdí, že nemá samostatného jmění nebo způsobilosti k výdělku, neměl proti své zemřelé manželce vůbec zákonného nároku na poskytování výživy (§§ 91 a 92 obč. zák.) a ani netvrdí, že ho měl z jiného právního důvodu. Nežádá odškodnění z té příčiny, že smrtí manželky utrpěl újmu na výživě, kterou mu tato poskytovala, nýbrž z té příčiny, že má nyní větší výlohy na služební mzdě a za práce pro rodinu a domácnost následkem toho, že musí míti k vedení domácnosti, obstarávání dětí a k své obsluze placenou hospodyni a že musí mnohé práce, které dříve manželka sama obstarávala, dávat provádět mimo dům. Na náhradu škody tohoto druhu, byť i ji odívá ve formu měsíční renty, nemá žalobce vůbec nároku a jest tudíž dotyčná námitka strany žalované odůvodněna.

Nejvyšší soud odvolání po ústním líčení nevyhověl a uvedl mimo jiné

v důvodech:

Procesní soud první stolice právem uvedl, že žalobní nárok jest vzhledem na to, co žalobce přednesl při ústním přelíčení v první stolici, a na třetí odstavec § 3 zákona ze dne 18. srpna 1918, čís. 317 ř. zák. nedůvodným. Podle tohoto zákonného předpisu by totiž žalobce mohl se domáhati náhrady jen potud, pokud smrtí jeho manželky ušlo mu výživné, jež mu manželka dluhovala; netvrdil však vůbec, že mu manželka byla povinna výživou, ani že mu nějaké výživné dluhovala, a ze zákona takový

nárok neplatí, neboť podle § 91 obč. zák. manžel jest povinen, opatřovati manželce výživu, nikoli manželka manželovi. Žalobní nárok tedy již proto není důvodem svým po právu a rozsudek mezitimný, jímž to jest vysloveno, vyhovuje zákonu.

Čís. 1934.

Sudiště § 88, odstavec druhý j. n. platí za odmítnuté, škrtl-li kupitel příslušnou doložku ve faktuře a vrátil fakturu prodávateli.

(Rozh. ze dne 24. října 1922, R I 1262/22.)

Prodávatel zaslal kupiteli zároveň se zbožím fakturu, opatřenou doložkou »splatno a žalovatelné v P.«, kupitel však doložku škrtl a vrátil fakturu prodávateli. Žalobu o zaplacení nedoplatku kupní ceny vznesl prodávatel u okresního soudu v P., opřev ji co do místní příslušnosti o § 88, odstavec druhý j. n. Soud první stolice zamítl námitku místní nepříslušnosti, rekursní soud jí vyhověl a žalobu odmítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Kupující může dle § 88, odstavec druhý j. n. vyloučiti fakturní soud tím, že fakturu bez poznámky vrátí. Tím dává na jevo, že nepřistupuje na odesílatelovu nabídku, ve faktuře vůbec obsaženou, že tudíž nepřistupuje ani na nabídku, by o sporech z dodávky rozhodoval soud, ve faktuře naznačený. Toto ustanovení musí platiti tím spíše, když kupující fakturu bez poznámky vrátí a nad to škrtně odesílatelovu nabídku ve faktuře obsaženou, by spory z dodávky byly žalovatelné v místě ve faktuře naznačeném. Stačí-li k vyloučení fakturního sudiště, dal-li kupující vůli, nepodrobiti se fakturnímu soudu, na jevo pouhým všeobecným vrácením faktury bez poznámky, tím spíše musí býti fakturní sudiště vyloučeno, když kupující zřetelně, škrtnutím poznámky »žalovatelné v P.« projevil vůli svou, směřující k vyloučení fakturního sudiště a při tom fakturu vrátil, ať už při tom zvláštním přípisem zboží vady vytýkal nebo ne. Zde nemůže býti pochybnosti o tom, že kupující nesouhlasí s fakturním sudištěm, a nemůže proto býti předpokládán jeho souhlas s tímto sudištěm, jak žádá to § 88, odstavec druhý j. n. ku založení onoho sudiště. Avšak ani pozdější přijetí dvakrátě vrácené faktury, do níž odesílatel zboží poznámku »žalovatelné v P.« opět připsal, nemohlo založiti příslušnost okresního soudu v P., poněvadž třetí zaslání faktury nestalo se již současně se zbožím, aneb před jeho dojitím (§ 88, odstavec druhý j. n.).

Čís. 1935.

Ustanovení čtvrtého odstavce § 502 c. ř. s. neplatí, neprojevil-li dovolací soud v zrušovacím usnesení právní názor, první soud vízící.

(Rozh. ze dne 24. října 1922, Rv I 281/22.)